

Terugkoppeling gesprek FIN/EZK met VNO/NCW over fonds voor solvabiliteitssteun aan middelgrote ondernemingen

Datum: 24 april 2020

Aanwezig: Focco Vijselaar (EZK/DGB&I), Christiaan Rebergen (FIN/GT); [10.2.e]
VNO-NCW); [10.2.e], [10.2.e] (Parcom Capital), [10.2.e]
([10.2.e] VNO-NCW); [10.2.e] (teammanager VNO-NCW), (verder vanuit FIN
[10.2.e] (FIN/PPI), [10.2.e] (FIN/IRF))

Kern

- EZK licht het afwegingskader voor steunverzoeken van individuele ondernemingen toe, inclusief de "bail in ladder" en voorwaarden die daarbij gelden.
- Het Rijk geeft aan dat het nadenkt over hoe solvabiliteitssteun verder vormgegeven kan worden: met maatwerk en confectiemaatregelen. Het VNO/NCW voorstel lijkt zich in beginsel en in grote lijnen te verhouden tot confectiemaatregelen (niet tot maatwerk).
- Het VNO /NCW voorstel behelst solvabiliteitssteun aan de categorie van ca. 3.500 *mid-market* bedrijven. Uit de toelichting blijkt 1) dat verwacht wordt dat juist de in de kern gezonde bedrijven gebruik maken (mede omdat banken en andere experts de beoordeling doen en *exposed* zijn), 2) dat nog onzeker is of / in welke mate de banken en pensioenfondsen meedoen en 3) dat de overheid (ook) zou moeten participeren om op die manier de pensioenfondsen en anderen mee te krijgen.
- EZK vraagt zich af hoe VNO-NCW de "selectie-bias" ziet. Het Rijk zal eisen stellen aan steun. Het Rijk geeft aan dat als er vanuit de overheid kapitaal wordt verstrekt, er wel degelijk "redelijke" voorwaarden zullen worden gesteld. VNO/NCW benadrukt het belang van beslissingsvrijheid van bedrijven ook als die steun krijgen.
- De komende tijd:
 - o Gaat het Rijk verder met ideeën en kaders ten aanzien van solvabiliteitssteun en sondeert dit.
 - o Ten aanzien van het voorstel van VNO/NCW, wordt nagegaan bij banken of zij mee zouden doen indien het VNO/NCW voorstel zou worden uitgevoerd.
 - o Het Rijk geeft aan dat politieke sondering waarschijnlijk niet eerder dan in de tweede helft van mei zal plaatsvinden.

Voorstel

(Hoe) werkt het voorstel, doen de banken en pensioenfondsen wel mee?

VNO/NCW licht toe:

- De steun betreft kleinere bedrijven, met preferente aandelen is dit makkelijker uitvoerbaar (geen/minder waarderingvraagstukken). Deze moet wel voor minimaal 5 jaar zijn, omdat banken anders bezwaar hebben.
- *Private equity* investeert niet mee, maar zet aanwezige mankracht en expertise (op "pro deo basis") in. Met name bij beoordeling investeringsvoorstellen en bij de monitoring in uitvoering kan dit van pas komen.
- Kern van het voorstel is toegang tot equity op basis van pre-Corona *pricing* voor bedrijven die niet op andere wijze aan kapitaal kunnen komen (bijv. familiebedrijven). De bank beoordeelt de aanvraag en doet een voorstel aan de betrokken partijen.
- Het is volgens VNO-NCW belangrijk dat banken in het fonds zitten (zij moeten ook *exposed* zijn, zij het voor een kleiner dan gebruikelijk deel). Zij hebben de kennis van bedrijven, de dossiers, en ook de capaciteit om te doen.

Het Rijk vraagt aandacht voor het volgende

- Op confectiekant is het idee dat er veel bedrijven komen die behoefte hebben aan solvabiliteitssteun. De vraag is hoe we deze hoge volumes steun kunnen 'wegzetten' terwijl dit nog zorgvuldig kan gebeuren? Het voorstel van VNO/NCW past in beginsel bij het confectiemodel maar het Rijk vraagt zich af of het in de uitvoering ook echt als generieke (niet-maatwerk) regeling geschikt is.
Hoe zorgen we ervoor dat er alleen in de kern gezonde bedrijven meedoen, we niet (juist) de slechte bedrijven aantrekken?

- Omdat het grotendeels private partijen zijn die investeren, en zij dit alleen doen als zij inschatten dat het in de kern gezonde bedrijven zijn, is dit risico volgens VNO-NCW gemitigeerd.

Waarom moet de overheid meedoen?

- De overheid krijgt vooral een rol in het voorstel om de pensioenfondsen mee te krijgen. Pensioenfondsen zijn nodig als extra kapitaalverstrekkers. Het voorziene aandeel van de overheid is dus beperkt. Daarnaast moeten banken meedoen.

Hoe zit het met aanvullende eisen bij steun (bijv. op gebied van werkgelegenheid)?

VNO/NCW geeft aan

- Dat het geen aanvullende eisen wil bij kapitaal van de overheid. Dividenden en bonussen zouden sowieso niet aan de orde zijn, maar andere voorwaarden zou je volgens VNO-NCW niet moeten stellen. Ondernemingen moeten ruimte houden om eigen beslissingen te nemen (ook over personeel). Helemaal als de overheid maar 20% bijdraagt. Bij maatwerk is het wel logisch om voorwaarden te verbinden aan de kapitaalsteun. Hier, bij de confectie, ligt dat minder voor de hand. Bij de huidige maatregelen (garanties, liquiditeitsondersteuning) worden er geen aanvullende (dan bedrijfseconomische, waaronder ook bonussen) eisen gesteld. Als een bedrijf hiernaast ook solvabiliteitssteun nodig heeft en daardoor te maken krijgt met aanvullende (maatschappelijke) eisen is dat ongewenst.
- [10.2.e] Haalt [10.2.e] erbij]: je kunt niet meerdere doelen dienen met één instrument. Het is financiering, om voldoende kapitaal te krijgen is de overheid nodig, maar die moet dan geen 'maatschappelijke eisen' gaan stellen.
- Mogelijk kan de steun van de overheid zo worden ingericht dat de overheid geen risico loopt. Dan hoeven er geen aanvullende (politieke) eisen te worden gesteld.

Het Rijk geeft aan

- Dat dit niet alleen een politieke wens is, maar dat als er vanuit de overheid kapitaal komt, er wel degelijk voorwaarden zullen worden gesteld. Deze zullen 'redelijk' zijn, maar dat ze er zijn is wel onvermijdelijk.
- Het bij confectie ook voor de hand ligt om minder specifieke eisen te stellen dan die bij steun aan individuele bedrijven (maatwerk) gevraagd kunnen / zullen worden.
- Dat het Rijk nog intern goed moet nadenken over wat er nu verstandig is ten aanzien van dit type steun (equity als laatste redmiddel). Dat doen we de komende werken. We hebben hiernaast nog meer opties, bijvoorbeeld ook met inzet van NLF1 of Invest-NL, etc.

Verdere proces

Het Rijk geeft aan:

- We zijn aan het nadenken hoe solvabiliteitssteun verder vormgegeven kan worden: maatwerk en confectie. Dit moet op gegeven moment politiek gesondeerd worden. De ambtelijke en politieke vijfhoeken beslissen hierover.
- Op 11 mei liggen er voorstellen voor solvabiliteitssteun in de ambtelijke vijfhoek. Voor het wegen van de voorstellen is ook de (orde grootte) van gewenste omvang steun overheid nodig.
- We kunnen dit als optie solvabiliteitssteun aan de vijfhoek opperen. We zitten in een ongekende situatie, dat vraagt om ongekende maatregelen. Daarbij is solvabiliteitssteun niet uitgesloten.
- Het Rijk en VNO-NCW zullen gezamenlijk gesprekken met enkele banken voeren om hun bereidheid mee te werken aan een dergelijke optie te peilen.